

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Regelgeving wegwerpbekers en -bakjes

Onderwijsinstellingen

Voor onderwijsinstellingen gelden regels voor het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten. De regels die gelden zijn afhankelijk van het type onderwijsinstelling. In deze factsheet informeren we je over deze regels en wat die voor jouw situatie betekenen.

Regels voor onderwijsinstellingen zonder een campus

Voor een onderwijsinstelling zonder een campus, zoals een basisschool of middelbare school, gelden de regels voor consumptie ter plaatse. Binnen jouw onderwijsinstelling zijn wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten niet meer toegestaan. Je kunt kiezen uit de volgende alternatieven:

- **Herbruikbaar:** herbruikbare alternatieven aanbieden, zoals afwasbare kopjes, glazen, plastic hard cups, borden en bakjes;
- **Bring your own:** leerlingen en personeel zelf een beker of bakje laten meenemen.

Let op: Je kunt eventuele voorraden van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten niet meer gebruiken.

Regels voor onderwijsinstellingen met een campus

Op een campus is er sprake van een hybride omgeving, omdat studenten tussen gebouwen kunnen bewegen. Dit betekent dat bij onderwijsinstellingen met een campus) zoals een universiteit of hogeschool, de regels voor consumptie ter plaatse én de regels voor consumptie voor onderweg kunnen gelden. Voorbeeld: als personeel op een kantoor werkt, is er sprake van consumptie ter plaatse.

Bij een koffiecórner in een onderwijsgebouw waar studenten koffie kunnen halen om mee te nemen naar een ander gebouw, is er sprake van consumptie voor onderweg.

Als onderwijsinstelling moet je dus mogelijk op verschillende plekken, verschillende regels toepassen. Je dient zelf te bepalen wanneer het gaat om consumptie ter plaatse, of om consumptie voor onderweg. Je mag er als hybride locatie ook voor kiezen om op alle voedseluitgifte locaties de regels voor consumptie ter plaatse toe te passen.

Bekijk het praktijkvoorbeeld van de [universiteit van Wageningen](#) om te lezen hoe zij de overstap naar herbruikbaar maakten.

Hergebruik is de norm

Met hergebruik als norm verminderen we het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten in Nederland. Het doel is om het gebruik hiervan met 40 procent te verminderen in 2026 vergeleken met 2022.

Tip: Wil je weten hoe je bring your own achter de toonbank goed organiseert? Download het [Bring your own informatieblad](#).

Welke bekens en bakjes vallen onder de regels?

Wel:

- Wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten, waaronder:
 - Bioplastic.
 - Toegevoegde polymeren om ze water- of vetafstotend te maken.
- Producten met een plasticvrij logo. Dit logo sluit het product niet uit van de regels.

Voor wegwerpbakjes geldt aanvullend:

- Het gaat om voedsel dat gereed is voor consumptie en dat niet verder bereid hoeft te worden.
- Bakjes met voorverpakte etenswaren: alleen eenpersoonsporties.
- Bakjes die ter plekke worden gevuld: geen volumegrens.

Niet:

- Herbruikbare bekens en bakjes, ook als ze uit plastic bestaan.
- Flexibele voedselverpakkingen, zoals zakjes, folies en wikkels.
- Plasticvrije materialen, zoals hout of papier waar geen plastic aan is toegevoegd.

Tip: Ben je benieuwd welke bekens en bakjes er precies onder de regels vallen? Download het [Afwegingskader Regelgeving kunststofproducten voor eenmalig gebruik](#) voor verdere toelichting en voorbeelden.

Grote kans dat jouw wegwerpbeker plastic bevat

De regels gelden als een wegwerpbeker of -bakje helemaal of voor een gedeelte van plastic is gemaakt. Veel bekens en bakjes die eruitzien alsof ze van karton zijn, bevatten een plasticlaagje om ze water- en vetafstotend te maken.

Let op: Een verklaring of certificaat dat een product 'plasticvrij' is, betekent niet altijd dat dit echt zo is. Het is de verantwoordelijkheid van de producent of importeur van een verpakking om te bepalen of een verpakking wel of niet onder de regels valt. Hiervoor is vaak technische kennis en een chemische analyse van de verpakking nodig. Laat je goed informeren door jouw leverancier.

Hoe zit het met producten van bioplastic?

Ook wegwerpbekens en -bakjes gemaakt van bioplastic vallen onder de regels. Bioplastic is biologisch afbreekbaar plastic of plastic van hernieuwbare grondstoffen (biobased). Dit soort plastic is doorgaans ook schadelijk voor het milieu als het in het zwerfafval terechtkomt.

Hoogwaardige recycling

Hergebruik is de norm voor locaties die vallen onder consumptie ter plaatse. Maar er geldt ook een beperkte uitzondering. Je kunt gebruik maken van wegwerpbekens en -bakjes die plastic bevatten, als je een inzamelsysteem inricht voor hoogwaardige recycling van deze bekens en bakjes. Hoogwaardige recycling houdt in dat je de bekens en bakjes inzamelt en laat recycelen tot verpakkingsmateriaal voor eten of drinken (voedselcontactmaterialen). Het minimale percentage ingezamelde bekens en bakjes dat hoogwaardig gerecycled moet, is 80 procent in 2025 en loopt op naar 90 procent vanaf 2027. Wil je weten wat de precieze regels zijn voor hoogwaardige recycling? Kijk dan op de algemene [Q&A pagina](#).

Let op: De regels worden aangepast. Deze beperkte uitzondering geldt straks alleen nog voor gesloten evenementen. En dus niet meer voor onderwijsinstellingen. Houd www.minderwegwerpplastic.nl in de gaten voor actuele informatie over de aanpassing van de regelgeving.

Hoe duurzaam is hergebruik?

Over het algemeen geldt dat hergebruik beter is voor het milieu. Wel moet een herbruikbare beker of verpakking vaak worden gebruikt. Een beker is bijvoorbeeld milieuvriendelijker als deze tussen de 6 en 60 maal gebruikt wordt.¹ Het verschil zit hem onder meer in het materiaal waarvan de herbruikbare beker is gemaakt en de manier waarop de herbruikbare beker wordt schoongemaakt.¹

Hoe worden de regels gehandhaafd?

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet erop toe dat bedrijven, organisaties en supermarkten zich aan de regels houden. Door signalen te verzamelen, informatie te geven en te waarschuwen waar nodig. Op basis van de verzamelde informatie treedt de ILT handhavend op, bijvoorbeeld door een last onder dwangsom op te leggen.

Europese richtlijn

De maatregelen zijn onderdeel van een groter geheel. Ze komen voort uit de Europese richtlijn *Single Use Plastics* (SUP). Het doel? De impact van wegwerpplastic op het milieu verminderen en meer plastic hergebruiken en recycelen. Sinds juli 2021 mogen plastic wegwerpartikelen zoals rietjes, bestek, borden, wattenstaafjes en ballonstokjes niet meer op de markt worden gebracht. En sinds januari 2023 is de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) ingevoerd. Dit houdt in dat producenten van plastic wegwerpproducten meebetalen aan het opruimen van zwerfafval. Zwerfafval is een breed maatschappelijk probleem. Met de hele keten van producenten, ondernemers en consumenten kunnen we dat probleem aanpakken.

Antwoorden op veelgestelde vragen

Hieronder vind je de antwoorden op veelgestelde vragen van onderwijsinstellingen.

Welke regels gelden voor schoolevenementen? Zoals open dagen, personeelsontbijt en schoolfeesten.

Voor evenementen die plaatsvinden op een onderwijsinstelling gelden de regels voor consumptie ter plaatse. Bij consumptie ter plaatse is het gebruik van wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten niet toegestaan. Een circulair systeem, waarbij bekens en bakjes retour komen voor hergebruik, is dan verplicht. Heb je meer bekens nodig dan normaal, bijvoorbeeld tijdens een open dag of een schoolfeest? Dan kun je ervoor kiezen om bekens te huren. Bekijk het praktijkvoorbeeld van het [Barlaeus Gymnasium](#) om te lezen hoe zij hiermee omgaan.

Let op: Bij een open dag van onderwijsinstellingen met een campus gelden de regels voor een hybride situatie.

Welke regels gelden voor voorverpakte portieverpakkingen, van bijvoorbeeld yoghurtjes en zuiveldrink?

Je mag geen (voorverpakte) dranken en eenpersoonsporties van maaltijden in wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten verkopen op locaties die vallen onder de regels voor consumptie ter plaatse. Een schoolgebouw valt onder deze regels. Dit verbod geldt alleen voor wegwerpbekers en -bakjes die plastic bevatten. Zakjes, wikkels en drankverpakkingen (geen drinkbekers) die plastic bevatten mag je wel verkopen. Bekijk het [Afwegingskader Regelgeving kunststofproducten voor eenmalig gebruik](#) voor meer informatie over de verschillende verpakkingen en voorbeelden van producten die wel of niet onder de regelgeving vallen.

Tip: Bekijk de [webpagina voor onderwijsinstellingen](#). Hier vind je meer antwoorden op veelgestelde vragen. En lees je hoe andere onderwijsinstellingen de overstap naar hergebruik hebben gemaakt.

Meer weten?

Op www.minderwegwerpplastic.nl vind je meer informatie over de regels. Volg de [regelhulp](#) om na te gaan welke regels van toepassing zijn op jouw situatie en welke opties er zijn om hieraan te voldoen.

¹ [Impact wegwerpproducten en hun alternatieven](#), CE Delft, pagina 24 tabel 5